

**THE IMPACT OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR
ON THE TRANSFORMATION OF GLOBAL
ECONOMIC RELATIONS**

**ВПЛИВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ
НА ТРАНСФОРМАЦІЮ СВІТОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ
ВІДНОСИН**

Dubina Ye. E.

*Student of General Secondary
Education, Grade 10,
Zaporizhzhia Academic Lyceum № 31
of Zaporizhzhia City Council
Zaporizhzhia, Ukraine*

Дубіна Є. Е.

*здобувачка загальної середньої
освіти, 10 клас,
Запорізький академічний ліцей № 31
Запорізької міської ради
м. Запоріжжя, Україна*

Повномасштабна агресія Російської Федерації проти України, що розпочалася у 2022 році, стала одним із ключових факторів трансформації сучасного світового економічного порядку. Війна спричинила значні геоекономічні зміни, які проявляються у перебудові глобальних ланцюгів постачання, зміні торговельних потоків, трансформації енергетичних ринків та посиленні ролі економічної безпеки у міжнародних економічних відносинах. У цих умовах актуальним є дослідження впливу війни на функціонування світової економічної системи та формування нових моделей міжнародної економічної взаємодії.

Одним із найбільш помітних наслідків війни стала дестабілізація глобальних ринків енергоносіїв та продовольства. Україна до початку повномасштабної війни входила до числа провідних світових експортерів зернових культур, зокрема пшениці, кукурудзи та соняшникової олії. Порушення роботи морських портів та логістичної інфраструктури суттєво вплинуло на світові продовольчі ринки та призвело до зростання цін на аграрну продукцію [1, с. 7]. За оцінками міжнародних економічних організацій, скорочення експорту зерна з регіону Чорного моря створило ризики продовольчої безпеки для багатьох країн Африки та Близького Сходу [3, с. 12].

Війна також суттєво вплинула на енергетичну систему Європи. Протягом тривалого часу країни Європейського Союзу значною мірою залежали від імпорту російських енергоресурсів. Після початку повномасштабної агресії відбулося різке скорочення постачання

російського газу, що змусило європейські країни активізувати політику диверсифікації енергетичних джерел та розвитку альтернативної енергетики [2, с. 55]. У результаті цього значно зросла роль зрідженого природного газу (LNG) та відновлюваних джерел енергії у структурі енергетичного балансу Європейського Союзу.

Ще одним важливим аспектом трансформації світових економічних відносин стало переосмислення глобальних виробничих ланцюгів. Упродовж останніх десятиліть міжнародна економіка характеризувалася високим рівнем глобалізації та взаємозалежності. Проте геополітичні конфлікти та пандемія COVID-19 продемонстрували вразливість надмірно централізованих ланцюгів постачання. Дослідники відзначають, що компанії дедалі частіше переходять до моделей «friend-shoring» або «near-shoring», тобто розміщення виробництва у країнах-партнерах або географічно близьких державах [4, с. 10].

Крім того, війна в Україні стала важливим фактором перегляду міжнародної торговельної політики. У відповідь на агресію Російської Федерації багато держав запровадили масштабні економічні санкції, які охоплюють фінансовий сектор, енергетику, транспорт та високотехнологічну продукцію. Санкційна політика фактично призвела до часткової ізоляції російської економіки від глобальних фінансових ринків і сприяла формуванню нових торговельних конфігурацій у світовій економіці [1, с. 15].

Водночас війна стимулювала активізацію міжнародної економічної підтримки України. Європейський Союз, міжнародні фінансові організації та окремі держави надали значну фінансову, гуманітарну та економічну допомогу для стабілізації української економіки. За оцінками Міжнародного валютного фонду, міжнародна підтримка стала ключовим фактором збереження макроекономічної стабільності України в умовах війни [2, с. 72].

Важливим напрямом трансформації міжнародних економічних відносин є також формування нової архітектури післявоєнного відновлення України. Очікується, що масштабна реконструкція української інфраструктури, промисловості та енергетичного сектору стане одним із найбільших економічних проєктів у Європі після Другої світової війни. За оцінками Світового банку, загальні потреби у відбудові України можуть перевищувати сотні мільярдів доларів, що відкриває нові можливості для міжнародної економічної співпраці та інвестицій [1, с. 21].

Таким чином, російсько-українська війна стала каталізатором глибоких змін у системі світових економічних відносин. Основними проявами цих трансформацій є перебудова глобальних ланцюгів постачання, диверсифікація енергетичних ринків, зміна структури

міжнародної торгівлі та посилення ролі економічної безпеки у міжнародній політиці. У довгостроковій перспективі ці процеси можуть сприяти формуванню більш диверсифікованої та стійкої глобальної економічної системи.

Література:

1. Ruta M. The Impact of the War in Ukraine on Global Trade and Investment. Washington, DC: World Bank, 2022. 32 p.
2. International Monetary Fund. World Economic Outlook: Navigating Global Divergences. Washington, DC: IMF, 2023. 180 p.
3. UNCTAD. Global Trade Update. Geneva: United Nations Conference on Trade and Development, 2023. 20 p.
4. Baldwin R., Freeman R. Risks and Global Supply Chains: What We Know and What We Need to Know. NBER Working Paper No. 29444. Cambridge: National Bureau of Economic Research, 2022. 24 p.